

68
Muz 124

58.800/6. szám.

eln. 4. vkf. 1942.

VEZÉRKAR FŐNÖKE 4. OSZTÁLY.

6. sz.

1942. FEBRUÁR 15.

A FOLYÓ HÁBORÚ TAPASZTALATAINAK ISMERTETÉSE

(ZÁRULT: 1941. XII.)

GYALOGSÁG. GÉPKOCSIZÓ GYALOGSÁG.

BUDAPEST

Attila-nyomda részvénytársaság

1942.

52 576
Muz 124 -5

M. KIR. HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE 4. OSZTÁLY.

58.800/6. szám.

eln. 4. vkf. 1942.

6. sz.

A FOLYÓ HÁBORÚ TAPASZTALATAINAK ISMERTETÉSE

(ZÁRULT: 1941. XII.)

GYALOGSÁG. GÉPKOCSIZÓ GYALOGSÁG.

BUDAPEST

Attila-nyomda részvénytársaság

1942.

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM

Lelt. sz.: 642

TARTALOMJEGYZÉK.

Előszó	5
I. A gyalogság fegyverei	7
Könnyűfegyverek	7
Nehézfegyverek	8
II. Felderítés	9
A) Általában	9
B) Felderítés a gk. gyalogságnál	9
C) Az oroszok felderítéséről	10
III. Biztosítás	11
A) Általában	11
B) Biztosítás a gk. gyalogságnál	13
IV. A csapatlégvédelem	14
A) Általában	14
B) Csapatlégvédelem a gk. gyalogságnál	17
V. Összeköttetés	17
VI. Menetek	18
Menetek végrehajtása	19
VII. Elhelyezés	20
VIII. A gyalogság harca	21
A) Támadás találkozó harcban	21
B) Védelem mozgóharcban	26
C) Különleges harcok	31

Előszó.

A most folyó új világháború első éveiben a támadó korszerű fegyverek (páncélos, repülő) hatalmas technikai fejlődésük és ezzel kapcsolatos harcászati alkalmazásuk következtében — amellyel az elhárítás nehezen tudott lépést tartani, hatalmas kezdeti sikereket értek el. Emiatt egyesek kétségbevonták, hogy a gyalogság csatadöntő fegyvernem. Az események nem igazolták ezt az elhamarkodott ítéletet.

A gyalogság volt és maradt a csatadöntő fegyvernem, amely minden terepen, minden idő- és napszakban meg tudja oldani feladatát: a terep *elfoglalását* és *megtartását*, valamint az *ellenség megsemmisítését*.

A harcot, a háborút, tehát a nemzet életét ma is a gyalogság dönti el.

Minden más fegyvernem csak bizonyos helyen, bizonyos időben és korlátozott ideig játszhat döntő szerepet.

A harc súlyát ma is a gyalogság viseli. A szárazföldi harc ma is a gyalogságtól kívánja a legnagyobb

áldozatokat, ezért a dicsőség oroszlánrésze ma is a gyalogságot illeti meg.

Ez a segédlet a gyalogság és gépkocsizó gyalogság kisebb egységeire vonatkozó, főleg ama haditapasztalatokat ismerteti, amelyeket gépkocsizó gyalogságunk az 1941. évi hadjáratban szerzett.

Csak a gépkocsizó gyalogságra vonatkozó részeket az egyes fejezetek végén, vagy külön tárgyalja.

A löbbi fegyver- és csapatnemmél való együttműködést csak a legszükségesebb mértékben ismerteti.

I. A gyalogság fegyverei.

A gyalogság rendszeresített fegyverei a harctéren mindenütt kiválóan beváltak, ha helyesen, jellegüknek megfelelő célok ellen, jól kiképzett honvédek kezelték. Csak a 37 mm-es páncéltörő ágyú nem bizonyult hatásosnak olyan harkocsik ellen, amelyeknek páncélvastagsága felülmulta a lövedék átütőképességét.

1. Könnyűfegyverek.

A *pisztoly* közelharcban egyéni önvédelmi fegyver.

A *kézigránát* közelharcban nélkülözhetetlen harc-eszköz. Minden harc helyzetben, mindenütt szükséges, főképen fedett terepen, helység harcban és a legkisebb távolságon ért ellenséges rajtaütés alkalmával.

A csapódógyújtós kézigránátot harkocsik látóréseire dobva hatásosan használhatjuk, a nyeles kézigránát köré kötözött kézigránát-kötegekkel pedig harkocsik hernyóláncait szétszakíthatjuk. Utóbbi esetben kössük a kézigránátokat egy, a középre helyezett nyeles kézigránát köré. A nyeles kézigránátot nyelénél fogjuk, rántsuk el és dobjuk a futószerkezet alá.

A *golyószórót* hatásosan alkalmazhatjuk páncéljáróművek vakítására is, a legkisebb távolságról a látórészekre lőtt acélmagvas és kevert löszerrel.

Az *önműködő puska* a kistávolságon belül igen hatásosan alkalmazható egyéni fegyver. Az orosz automatapuska a töltényűr kisfokú átfúrása után magyar tölténnyel is kifogástalanul működik. Ilyen átalakítást a harctéren a javítóműhelyekben is elvégeztethetünk. Zsákmányolt automatapuskákkal a legjobb lövészeket szereljük fel és lássuk el őket bőségesen löszerrel.

A *géppisztoly* kiválóan bevált. Egyéni fegyver, 300 m-en belül igen nagyhatású, különösen meglepések alkalmával, ellenséges túlerővel szemben. Egyenként felbukkanó célok ellen ne alkalmazzuk.

2. Nehézfegyverek.

Az *állványos golyószórót* földi célok lövéséhez a szabályzatban előírt módon előzetesen be kell löni. A belövést a csapat könnyen el tudja végezni. A csapatlégvédelem igen jó fegyvere.

A *géppuska* páncélosok ellen is — főként vakításra — acélmagvas löszerrel alkalmazható, a kistávolságon belül.

A *nehézpuska és páncéltörő ágyú* alkalmazásához tudnunk kell azt, hogy ezekkel a fegyverekkel milyen páncélos ellen és melyik részén érhetünk el átütő hatást, vagy mikor van tüzüknek csak bénító hatása. A nehézpuska nem páncéltörő fegyver, csak közeli távolságra jutott páncélos járóművekre tüzel, ahol főképen a látórészeken érhet el jó eredményt.

Az *aknavető és gránátvető* a gyalogság leghatásosabb fegyvereinek bizonyult. Összpontosított tüzüket az ellenség legnehezebben viselte.

II. Felderítés.

A) Általában.

1. A ravaszságra és leleményességre nevelt és jól kiképzett *ellenség* észrevétlenül mozog, kitűnően rejtőzik, ügyesen telepíti és jól rejti keskeny és mély fedezékeit, elszántan és makacsul harcol. Éppen ezért nehéz őt felderíteni.

Az ellenségről legtöbbször csak azt állapíthatjuk meg, hogy hol van és merre tüzel. Ezért a harcfelderítést dombról, fáról, háztetőről, kazalról, harcokocsiról, stb. *álló figgeléssel* egészítsük ki, hogy az ellenség viszonyaiba betekinthessünk. Itt kapcsolódik be nehézfegyvereink és ütegünk *célfelderítése*, amely a század- és zászlóaljparancsnok elhatározásához döntő alapot szolgáltathat.

2. Ha a felderítésnek *nyomatékot kell adni*, (legtöbbször így van), akkor felderítő osztagot különítünk ki (lásd 1. sz. segédlet II. Fejezetét). Ez egyúttal a biztosítást és sokszor a harcbevezetést is végzi.

A *felderítő osztag* a felderítő járőrökkel kb. 2—5 km széles sávban deríthet fel.

Erdőben, fedett terepen, helységben és sötétségben óvatosabban és tervszerűbben járjunk el és a felderítő osztagot követő zömmel tartunk szoros összeköttetést.

B) Felderítés a gépkocsizó gyalogságnál.

A *gépkocsizó gyalogság* legkisebb felderítő egysége rendszerint a szakasz. Ha lehetséges, erősítsük meg páncélgépkocsival (zsákmányolt anyagból) nehézfegyverekkel és osszuk be hozzájuk 2—3 motorkerékpárost.

C) Az oroszok felderítéséről.

Az oroszok, a háború kezdetekor, felderítésük hiányos volta miatt, sok hátrányt szenvedtek. Ezt a hiányt a háború folyamán igyekeztek pótolni. Az ellenséges erőknek és kötelékeknek megállapításán kívül *különös súlyt vetettek foglyok ejtésére.*

Ezt a következőképen (a kiadott utasítások szerint) igyekeznek végrehajtani:

kis felderítő kötelékek legbátrabb emberei kúszva közelítik meg az ellenséges állást, míg a többiek a terepen rejtőzve biztosítják őket;

kézigránát kivételével a többi fegyvereiket hátul hagyják;

átszökést (megadást) színlelve (feltartott kézzel) közelednek az ellenség állásához; kézigránát-dobótávolságon azonban kézigránátot ragadnak, azt kidobják és az így keletkezett zűrzavarban igyekeznek egy-egy foglyot ejteni. Ezért a magát megadni készülő ellenségre mindig irányítsunk tüzfegyvereket és a legkisebb gyanús mozgásra lőjük le őket.

Fogolyvállomás szerint minden ezredtörzsnek egy 30 főből álló, minden zászlóalj törzsnek egy 10—12 főből álló, géppisztollyal felszerelt felderítő osztaga van.

Felderítésük azonban — az előbbi újítások ellenére is — igen kis eredménnyel, de annál több veszteséggel járt. Néhány hónap alatt pl. az egyik század 115 fő felderítőt veszített a nélkül, hogy egyetlen foglyot is ejtett volna.

III. Biztosítás.

A) Általában.

1. Az *előoszttag parancsnok* tartózkodjék az él mögött, az *elővédzöm pk.* az előoszttag mögött és a *főcsapat parancsnok* az elővédzöm élén.

Az árkászokat az elővédhez, a nehézfegyverekét az oszlop mélységére szétesztva, az üteget az elővédzöm mögé soroljuk.

2. A menetvonalon (terepen) *terep- és aknakutató* honvédek haladjanak. *Közelbiztosító* honvédpárokat oldalt is küldjünk ki. Gondoskodni kell felszerelésük (puska, kgr., gázálc kivételével) szállításáról, mert teljes felszereléssel a feladatot ellátni nem tudják, (lehetőleg lovas, kp. stb. legyen). Jobb, ha a menetvonal mentén mutató gyanús helyeknél egy egész *harcjárőr* kutatja át.

Az ellenség igyekszik a terepekutatókat és közelbiztosítókat lesből hangtalanul elfogni. Ezért ajánlatos cselhez folyamodni. Pl. karó végére tett sapkát előrecsúsztatni, vagy a bozótba (házba) kézigránátot dobni. A mégis elfogott honvéd kézitusával győzze le ellenfelét, amíg bajtársai segítségére sietnek.

3. A *harcjárőr* (1—2 árk-szal megerősített golyószórós raj) ellenségre bukkanva, az éppen elért helyzetben tartson ki, vagy alkalmasabb helyre térjen ki, hogy az utána jövőket biztosítsa. A felderítés eredményét és helyzetét (ha lehet egyszerű vázlaton) *honvédpárral* (lovashírvivővel) jelentse kiküldő parancsnokának. Ha a menetvonaltól 500 m-nél messzebbre távozik, mindig jelentse.

A felfedezett elg. aknákat 1 m magas szalma-csóvával, vagy fehér ronggyal ellátott karókkal jelezzük, az aknamezőt pedig fehér távirda-papírszalaggal jelöljük meg.

4. *Menet közben* az előnyomulás útján kóborló polgári ruhás egyéneket fogjuk el, motozzuk meg és, ha gyanút keltenek, kísértessük hátra, de semmiesetre se engedjük szabadon. Hasonlóképen járjunk el fogatolt járóművekkel.

Az erdőben, kukoricásból, stb. előbújókkal szemben óvatosak legyünk, mert a látszólag magukat megadni szándékozók (kezüket feltartók) mögött fegyveresek is lehetnek, akik a gyanútlanul közeledőket orvul megtámadhatják. Ezért „hore ruki“ (kezeket fel) kiáltással egyenkint szólítsuk őket előre, míg a többit géppisztollyal vagy golyószórával tartjuk sakkban; ha gyanús mozdulatot tesznek: lőjük le őket. A lefegyverzéssel és motozással 1—2 honvédet bízunk meg nyílt területen; oltalmukra géppisztolyt, vagy golyószórót kb. 50 m-re állítsunk, hogy ha a foglyok szökést kísérelnének meg vagy támadnának, leküzd-hessük őket.

A merénylőkkel és rombolókkal szemben irgalmatlanok legyünk. Eligazításra, felvételezésre, szemrevételezésre, stb. kiküldött közegeket fegyveres fedezettel kísértessük hosszabb utakon.

A hadifoglyokat fegyverezzük le és menet- (járó-) képes sebesültjeinkkel vagy minden 50 foglyot 2—2 jutalmazásra vagy pihenésre méltó géppisztolyos honvéddel kísértessünk hátra. A foglyok tereléséhez a kísérők botot is használhatnak. Aki megszökik, vagy lemarad, le kell löni és társaival el kell földeltetni. A foglyulejtett egyenruhás katonák és polgáriruhás munkaszolgálatosok között nem szabad különbséget tenni.

A záskmányt jelentsük, hogy elszállításáról gondoskodjanak.

5. *Elhelyezésben, megállásoknál a harcelőörsök* nappal álló helyben, mozgást kerülve biztosítsanak és

jól rejtőzzenek. Éjjel célszerű állást változtatniok, hogy a tűzhatás alól magukat kivonják, vagy az ellenséget törbecsalják. Ássák be magukat. Megtámadtás esetén a golyószórós vagy géppisztolyos esatár férközzék az ellenség oldalába vagy hátába s tűzrajtaütéssel ugrassza szét és semmisítse meg az ellenséget; ehhez a többiek kézigránátdobással csatlakozzanak.

Az előörstagok között beszivárgó ellenség elfogatása vagy visszavetése az *előörstartalék* feladata; ezért a körülményekhez képest meg is oszthatjuk.

Egy megerősített század előörsszolgálatban 2—4 km széles biztosítási sávot kaphat. Egy zászlóalj 4—12 km széles kiterjedésben biztosíthat. Az üteget és zászlóaljtalékokat ilyenkor központosan alkalmazzuk és harácsolts járóművekkel tegyük gyorsanmozgóvá.

6. *Szállásban* a jövevényeket igazoltassuk vagy fogjuk el. Szükség esetén tartsunk ismételten házkutatást és motozást. Akinél fegyvert vagy robbanó- és mérgezőszert találunk, elrettentő példaképen végeztessük ki.

7. Meglepetés, vakrémület (pánik) csak ott keletkezhet, ahol a közelbiztosítás hiányos vagy nem működik. Meglepetéskor a parancsnokok maradjanak helyükön és erélyesen teremtsenek rendet.

8. *Riadó* esetére a magatartást mindenkor előre látóan és előzetesen szabályozzuk.

Az önvédelemre szolgáló *egyéni fegyverek* mindig kéznél legyenek. Ellenség közelében kézigránát is legyen nálunk.

B) Biztosítás a gépkocsizó gyalogságnál.

1. Menetbiztosítás.

Az elővédel, mint 1. lépcsőt, 15—30^l-es távközzel kövेलi a főcsapat. — élén a 2. lépcső, (rendsze-

rint a második lövészsorozat), — majd ezután 5—10^l-re a 3. lépcső (a harmadik lövészsorozat).

Önálló viszonyban, de főleg tisztázatlan helyzetben az egyes menetlépcsők távolságát néha célszerűen nem időben adjuk meg, hanem az elérendő tereppontokat jelöljük meg. Pl. 1. lépcső érje el „X” pontot, 2. lépcső „B” község K-t, 3. lépcső „G” út-elágazást. A lépcsők megérkezése után újabb elérendő pontokat jelölünk meg a menetvonalon. (Terepszakaszonként való előrevonás.)

Ez a több rugalmasságot nyújtó módszer igen jól bevált.

2. Biztosítás nyugvásban.

Minden esetben *gondoskodjunk a gépköcsi telep-helyek őrzéséről*. A célszerűen kettésével-hármasával elhelyezett gépkocsik mellé, különösen éjjel, telepőröket állítsunk. Ahol az elhelyezés csak egyenként lehetséges, ott minden gépköcsi mellett álljon őr. Ezt a szolgálatot a raj emberei (törzsnél a törzsbeliek) végezzék.

3. Biztosítás harcban.

Ha a csapat harchoz gépkocsijairól szállott, gépkocsijainak rejtéséről és földi biztosításáról gondoskodják. Ez a gépkocsitiszt, kisebb viszonyokban a szakaszparancsnok-helyettes kötelessége; rendelkezésükre állanak a gépkocsivezetők és vezetősegédek.

IV. A csapatlégvédelem.

A) Általában.

1. *Harcban* azokat az állványos golyószórókat (géppuskákat), amelyeket földi harcban nem alkalmazunk, légvédelemre használjuk fel. (Légvédelmi tüzelőállás.)

A légvédelmi figyelő- és jelentőszolgálat éjjel is működik.

2. *Előnyomulás közben* a torlódásokat forgalom-szabályozó közegekkel akadályozzuk meg. Hidakhoz és útesomókhoz, az elvonulás tartamára, légvédelmi fegyvereket állítunk.

Menet közben az oszloprészek közé — már századok közé is — 50-200 m térközöket kell iktatni.

Az ellenség légi tevékenységéhez mérten a zászlóalj- (század-) parancsnokok rendeljék el, hogy hány állványos golyószóró lássa el a légvédelmet. A kijelölt golyószórókat gyors összerakásra készítsük elő, vagy már összerakott állapotban helyezzük a járműre.

A géppuskás század (szakasz) egyes részeivel hasonlóképen járjunk el.

Fontos, hogy a légvédelemre kijelölt fegyverek a menetoszlop mélységében legyenek elosztva; esetleg fontosabb helyeken súlyt alkothatunk.

3. *Megállásoknál és pihenőben*, a biztosításra fel nem használt és légvédelemre alkalmas fegyverek (elsősorban állványos golyószórók) légvédelmi tüzelőállásban legyenek.

4. *Helységeken*, a rejtőzésen kívül, gondoskodjunk megfelelő óvóhelyekről, fedezékekről. A bolsevista vezetőség a polgári lakosság légvédelmére az óvóhelyeket a legtöbb helyen megépítette. Ha nem volnának, készíttessünk ilyeneket tábori formában. A különböző támadási irányok tekintetbevételével ez legcélszerűbben „L” alakban építve felel meg. Szélessége kb. 50—60 cm, hossza és mélysége 150—170 cm. Ilyen fedezékben támadás esetén 2—3 ember húzódhatik meg.

5. *Az ejtőernyősök* felkutatására tüzerős, gyorsan-mozgó kis egységeket (kerékpáros, lovas, kocsizó,

géppuskás) küldjük, hogy elfogják vagy ártalmatlanná tegyék őket. Közelükben aknaveszéllyel és tüzrajtaütéssel számoljunk.

6. Parancsnoki vagy futárgépkocsikat az ellenséges vadászrepülők hosszabb utakon többszörösen megtámadnak. Legcélszerűbb kitérni vagy megállni, tűzhatásuk ellen pedig fedezni magunkat.

Az éjjeli bombázókat különös bűgásukról ismerhetjük fel. Cigaretázva pihenő vagy menetelő csapatokat az arevonál mögött 100 km-re is meglátogatnak. Rendszerint rádióval irányítják őket, amit lehallgathatunk.

A nappali bombázók rendszerint egy irányban és több hullámban támadnak. Ellenük a veszélyeztetett terület gyors kiürítésével (odábbállással), vagy 20 m csatár tér- és távközökkel védekezhetünk. A csapatlégvédelem és a fedezés természetesen mindig szükséges. A vadászok beépített tűzfegyverrel földi célok ellen, gyorsaságuk és fordulékonyságuk miatt, nem veszélyesek. Csak pásztázott területükből* kell gyorsan kijutnunk.

7. Alacsony támadás esetén (ritkán fordult elő) nemcsak a kijelölt állványos golyószórók és géppuskák nyissák meg a tüzet a támadó repülőgépekre, hanem azok is, amelyek időközben légvédelmi tüzelőállásba mentek. A tüzelést szüntessék meg, mielőtt a repülőgép 500 m-en túl van.

Az elhárításban a puskával felszerelt csatárok is résztvehetnek, rajparancsnokaik parancsára. Az alparancsnokok akadályozzák meg a céltalan lövöldözést.

8. Minden repülőtevékenység után jelentsük, hogy veszteség vagy kár keletkezett-e? Szomszédainkat ellenséges repülő közeledéséről, vagy támadásáról értesítsük.

A közelünkben levő szaklégvédelmi figyelőkkel és tűzfegyverekkel tartunk összeköttetést.

B) Csapatlégvédelem a gépkocsizó gyalogságnál.

1. *Légvédelmi távközöket* tartva meneteljünk. Ez a távolság a veszélyeztetettség fokától függően s ha az útról letérni nem lehet, gépkocsik között 100 m is lehet. Ilyenkor nem biztosítottan menetelő alosztályok közé is iktassunk be legalább 500 m-es távközt.

Rossz látási viszonyok között a távolságot csökkentjük. Éjjeli menetben azonban ügyeljünk arra, hogy a szürkület kezdetekor a távolságokat ismét felvegyük.

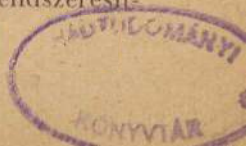
2. Repülőtámadás esetén — ha a viszonyok megengedik — a gépkocsik térjenek le az útról jobbra és balra, vagy egyik oldalra. *Ez szabály!* A légvédelmi tűzfegyverek gépkocsijai a támadás időtartamára álljanak meg, a fegyverek tüzeljenek. A tüzelésben a kocsin lévő puskás csatárok is vegyenek részt.

A többi gépkocsi haladjon tovább vagy rejtőzzék. Utóbbi esetben a legénység keressen fedezéket.

Ha az útról való letérés nem lehetséges, az oszlop a menethelyen alkalmazott kocsitávközökkel álljon meg. *Felzárkózni tilos!*

V. Összeköttetés.

1. *Menet közben* az összekötő gyalogpárok helyetti célszerűbb kerékpáros vagy lovas járőrök közbeiktatása, amelyek a távköz és menetirány megtartásáról gondoskodnak. Minden csapattest vagy kikülönített (előrevetett) csoport részére csapatjelet rendszeresít-

sünk, amelyet útelágazásoknál és elhelyezéseknél személyirányításra használhatunk.

2. *Szélbontakozás* vagy felfejlődés után célszerű, ha minden egység — szakasztól felfelé — a közvetlen előljáró parancsnokhoz összekötő közeget küld. Feladatuk az összeköttetés és helyzettájékoztatás. Szükség esetén hírvivőket és tolmácsokat is beosztathatunk. Részletes utasításokkal a parancsnok (segéd-tiszt és távbeszélő szakaszparancsnok) lássa el.

3. *Harcban* az együttműködést kezdetben a parancsnokok, később az összekötő közegek személyesen biztosítsák. Szükség esetén összekötő járőröket küldjünk ki. Hírvivőket párosával alkalmazzunk.

VI. Menetek.

A gyalogságnak a békében megszokottnál nagyobb és huzamosabb időn át tartó menetteljesítményeinek döntő kihatása van. (Gyorsanmozgókkal és páncélosokkal való együttműködés.) A gyalogság menet- és harcképességét a csapat erőállapota döntően befolyásolja. Mivel a legénység zömét a tartalékállományból bevonultak alkotják, a nagy menetteljesítményekre való edzést nem végezhetjük el megfelelően. Ezért a nagyobb menetteljesítményeknek jó erőben való elérését elsősorban a menetek gondos előkészítésével és szakszerű végrehajtásával biztosítsuk.

A menetek előkészítéséhez tartozik:

1. *megfelelő lábbelivel való ellátás*, továbbá a lábbeli állandó felülvizsgálása. Az alparancsnokok (raj-, szakaszparancsnokok) gondoskodjanak arról, hogy mindenkinek ép, kijavított és lábához illő lábbelije legyen; menetek megkezdése előtt pedig mindig vizs-

gálják meg a legénység bakancsát. Esős, havas időjárásakor a bakancsok zsírozása igen fontos. Nagy hidegben, a bakancsokat béleljük ki vékony papírral, mert ez megóvjja a lábat a megfagyástól:

2. *a menetfelszerelés csökkentése.* A gyalogos menetfelszerelésének csökkentése a menetteljesítmény növelésének és a jó erőállapot fenntartásának legfontosabb eszköze. Mindazt az egyéni felszerelést, ami a honvéd harcászását nem csökkenti, tegyük járóműre vagy taligára. Ilyenek nyáron: a köpeny, pokróc, kenyérzsák, tölténybörönd; télen: kenyérzsák, tölténybörönd, pokróc. Ha erre a célra elegendő (harácsol) járómű nem áll rendelkezésre, akkor tegyük lehetővé azt, hogy az emberek felváltva helyezték szerelvényüket a csapat rendszeresített járóműveire, elsősorban azokra, amelyeknél a súly a teherbíróképességnél kisebb;

3. *a lábápolás.* A rendszeres lábápolás a gyalogság menetteljesítményét döntően befolyásolja. A lábak tisztántartása és faggyúval, kenőccsel (télen fagykenőccsel) való kezelése megakadályozza a feltörést, gyulladást és megfagyást. A lábápolás minden gyalogegység parancsnokánál állandó gondoskodás és ellenőrzés tárgya legyen.

Menetek végrehajtása.

A kitartó menetelés feltétele az, hogy gyakran tartsunk rövidpihenőt. Legcélszerűbb, ha óránként 10^l-es, vagy jó úton 4 km-es menet megtétele után 15^l-es rövidpihenőt rendelünk el. Ne sajnáljuk az erre fordított időt, mert azt bőségesen visszanyerjük. Rövidpihenők közben a lábbeli és kapca megigazí-

lása, átnyergelés, szerelvények rendbehozatala stb. elejét veszi a feltöréseknek.

Igen zord időben (nagy hideg, nagy eső) ne tartunk rövidpihenőt, hanem egyhuzamban meneteljünk — a napi menetcél távolságától függően — egészen a menetcélig vagy a hosszúpihenő helyéig. A hosszúpihenő helyén ilyenkor az időjárás ellen oltalmazó fedél és meleg étel várja a csapatot.

A hosszúpihenő azt a célt szolgálja, hogy a csapat pihenjen és étkezzék. A csapat (-részek) kényelmes elhelyezését — a lehetőséghez mérten — azzal biztosítjuk, hogy melegben árnyékos, télen szélvédett helyen, tető alatt stb. pihentetjük és a harc készség fenntartása mellett minden kényelmet megengedünk. Ilyenkor tartassuk meg a gyengélkedő vizsgát is és a menetképteleneket ültessük a vonat járóműveire. Hosszúpihenők idején az alparancsnokok maradjanak egységeiknél, hogy az esetleges kívánságokat és panaszokat orvosolhassák.

VII. Elhelyezés.

Elhelyezésben, ha közel vagyunk az ellenséghez s rövid ideig tart a megállás, továbbá nyáron és száraz időben, ne keressük mindig a községeket, településeket. Tapasztalat szerint az emberek sokkal nyugodtabban pihennek jó rejtőzést nyújtó, tömörülésre nem kényszerítő tereprészekben (erdőkben, faszorok mentén), mint kisebb helységekből.

A gépjárműveket elszórtan helyezzük el s kerüljük tömörítésüket. Ugy állítsuk fel őket, hogy a menet folytatásához (besorolásához) minden körülményeskedő eljárás nélkül meglegyen a módjuk (keskeny udvarokra farral tolassunk be).

Minden parancsnokságot, alosztályparancsnokig bezárólag, jelöljünk meg és jelzéseiket úgy helyezzük el, hogy könnyen láthatók legyenek.

Helységben éjjel világítani vagy füstölni tilos. A legénység és lakosok fehérműiket feltűnően ne szárítgassák fákon, kerítésekén vagy köteleken. A személyek és járóművek feltűnő mozgását nappal korlátozzuk vagy ne engedjük meg. Útcsapásokat kerülővel vezessünk, hogy a parancsnokságok, felvételezőhelyek, tüzelőállások, tartalékhelyek, stb. hollétét ne áruljuk el.

A tűzoltó-, mentő- és munkásosztásokat segélynyújtáshoz szervezzük meg és szereljük fel.

A közüzemek (villany, gáz, víz, vasút, posta) és közraktárak pusztítását őrségekkel akadályozzuk meg. Fosztogatásokat ne tűrjünk.

Közmunkákra: tüzek oltására, romok eltakarítására, hidak és utak helyreállítására, polgári lakosokat és hadifoglyokat vegyünk igénybe, felügyelet alatt és karhatalom mellett.

VIII. A gyalogság harca.

A) Támadás találkozóharcban.

1. *Előnyomulás.*

Az *előnyomulás* útján (a menetvonalon vagy a mellékterepen) előretörő csapataink rendszerint az ellenség előretolt vagy hátrahagyott tüzerős csoportjaira bukkannak, amelyek vagy mozgásban vagy tüzelőállásban (leszállásban) vannak. A többnyire harcokocsikkal, tüzérséggel és műszaki csapatokkal megerősített *ellenséges csoportok* valamely természetes akadály (folyó, mocsár, erdő) mentén, útelágazásnál,

magaslaton, helységben vagy rejtőzésre alkalmas (kazal, bozót, gyümölcsös, horhos, házsoport) helyeken fészkelődnek be és igyekeznek csapatainkat törbecsalni. A náluknál gyengébb erőket lövés nélkül egészen közel engedik magukhoz, hogy hangtalanul elfogják vagy tűzzel rajtaüssenek és megsemmisítsék, míg az erősebbekre már messziről (tüzérséggel 3—10 km-ről, géppuskával 1—2 km-ről) megnyitják a tüzet, vagy szárnyaink és oldalaink ellen igyekeznek erőteljes támadást intézni.

Az ellenség közelében fokozottan rejtőzzünk, a közlekedési vonalakat és a nyílt tereprészeket kerüljük. A búvóhelyeket gondosan kutassuk át. Aknaveszéllyel számoljunk.

Az *előcsapatok*, — amelyek rendszerint a feld-t is végzik — amíg az ellenséggel az érintkezést fel nem vették (az ellenséget nem látják, vagy tüzeit nem érzik), kellő biztosítással és megfelelő szélességi és mélységi tagozódásban folyamatosan nyomuljanak előre, míg a *főcsapat* terepszakaszonként, az oszlop nagyságához mért biztonsági távközre meneteljen menetoszlopban.

2. *Harcbevezetés.*

A gyalogsági harcot rendszerint az *előrevetett csoportok* (felderítő és biztosító részek) vezetik be. (Lásd 1. sz. segédlet 61. oldal 3. pontját).

Az *előrevetett csapatok feladata:*

a) a mozgásban lévő ellenséges élek megállítása, visszavetése,

b) a megállt ellenség erejének, helyzetének, szárnyainak, gyengéinek kipuhatólása harc árán, vagyis az ellenséggel a legszorosabb érintkezés felvétele,

c) erőteljes, gyors támadással helyi sikerek elérése,

d) túlerőben lévő, felfejlődött ellenséggel szemben kedvező előfeltételek teremtése a zöm harcbalépéséhez, mint pl. fontos tereppontok (átjárók, útsomók, uralkodó magaslatok, tüzérségi figyelőhelyek) elfoglalása, hídfők alkotása.

Harcbevezetéskor arra törekedjünk, hogy az ellenségnek ne adjunk időt, helyet és módot az ellenállás kifejtésére vagy ellenrendszabályok alkalmazására. Ezért körülményeskedéstől mentesen, gyorsan, merészen és lendületesen támadjunk. Támadásunkkal szögezzük le őt arra a helyre, ahol éppen érjük. Itt keressük gyengéjét (szárnyait, oldalait és hátát) és érzékeny részeit (tűzüres és holt területeit, részeit és hézagait), viszont vigyázzunk, hogy magunk ne kerüljünk ilyen helyzetbe.

A harc megindulásakor az egymás után beérkező *előcsapat részek* együtt küzdenek a helyi döntésért.

Közelharcban a géppisztolyos, golyószórós és kézigránátos harcosok észrevétlen előrelépéssel és tűzhatással döntő befolyást gyakorolhatnak a küzdelemre. A legkisebb egységek győzelmének láncolatából tevődik össze a helyi győzelem, amelynek kivívására törekednünk kell.

Az elért győzelem biztosítása sorsdöntő. Pl. a bekerített ellenség kitörési kísérletének megghiúsítása, vagy egy fontos hely birtokban-tartása a zöm beérkeztéig.

Az eredményt a harcosok elszánt és önfeláldozó harca és hősie kitartása még elszigetelt helyzetben is biztosítja.

Az előcsapatok harcát nehéz gyalogsági fegyverek és a tüzérség támogatják. Hafalmas tüzecsapásokat zúdítanak a támadó csoportokra vagy az ellenállási fészkekre s később hathatósan közreműködnek

az ellenség megrendítésében, szétszórásában és megsemmisítésében. Egyes lövegek, páncéltörő ágyúk közvetlenül löjék a legjobban ellenálló ellenséges nehézfegyverek Tészkeit.

Nagy jelentősége van a gránátvetők és aknavetők összefogott tüzeinek is.

3. Támadás.

Támadáshoz fejlődéskor óvakodjunk az erők szétforgácsolásától. Az erőket tartjuk együtt.

A helyzet és a terep szerint törekedjünk az ellenség átkarolására, vagy súllyal valamelyik szárnyán rohanjuk meg. Az előcsapatok sűrűsítése végzetessé válhat, ezért kerüljük.

A haresoportok (küzdő zászlóalj) között hagyott hézagban *nehézfegyvereket* helyezünk el, hogy tűztámogatást nyújthassanak a küzdőknek, vagy fontos hely felett uralkodhassanak. A többi nehézfegyvert a küzdők körletébe osszuk be.

A támadó tűzrendszer megszervezése a zászlóaljparancsnokok (géppuskás századparancsnokok) feladata.

Az ellenség közelében küzdő nehézfegyvereket önállóan sohase alkalmazzuk, hanem mindig puskás kötelekben, hogy tűzhatásukat (tüzelőállás változtatásukat, lőszerpótlásukat, figyelésüket) biztosítsuk. A szárnyakon és hézagokban elhelyezett nehézfegyverek közvetlen biztosítására — 1—2 golyószórós raj elegendő.

A rohamot tűzösszpontosítással készítsük elő és minden rendelkezésre álló fegyverrel támogassuk. Az ellenséges tűz hatását megnagyobbított csatár-térközökkel csökkentjük. Már rövidebb lélekzetű megálláskor is be kell, hogy álljunk magunkat.

A súlyterületen (betörési helyen) a *tűzfölény* gyors kivívására törekedjünk. Az idejében összpontosított tűzérsegi és nehézfegyverek tűzében az ellenség ellenállása megtörik és támadásunk biztos sikerrel kecsgetet.

Ha az ellenséget tüzzel már megpuhítottuk, következik a *roham*, amelyet a raj- és szakaszparancsnokok kezdeményezhetnek vagy a századparancsnok maga vezessen.

A támadó ellenséget rohamtávolságig tüzzel feltartóztatjuk és megritkítjuk, majd az így megtépázott ellenség ellen rohamra indulunk; míg a védő ellenség soraiba rohamjárőrökkel törjünk be. A közelharcban minden harcos vegyen részt és kölcsönösen támogassa egymást. A hátráló ellenséget tüzzel és utánnymulással üldözzük a megsemmisítésig vagy a támadási célig.

Felsodritásra vagy bekerítésre a hátsóbb lépcsőből vagy tartalékból külön megbízott harcegységekkel alkalmazzunk. Az ellenséget ne engedjük visszavonulni, hanem tüzerős üldöző osztagokkal kövessük. Ellenséges *visszacsapás* vagy *oldaltámadás* esetén a körülményekhez képest tüzzel álljunk ellen vagy rohammal vágjunk vissza. Semmiesetre se téllenkedjünk és ne várjuk a hátsóbb lépcsők segítségét, hanem önerőnkől hárítsuk el az ellenség támadását. A támadó cselekvés mindig többet ér, mint az *ingadozás* vagy *hátrálás*, amikor is az ellenség vérszemet kap és *pánikot* idézhet elő.

(Védelemre berendezkedett ellenség és állandó erődített védőrendszerek ellen irányuló támadáskor az 1. sz. segédlet szerint járjunk el.)

B) Védelem mozgóharcban.

1. Szemrevételezés.

A védőállást lehetőleg természetes akadály mentén válasszuk és részletesen szemrevételezzük. A harcokocsik ellen való védekezés miatt a főellenállási vonalat néha olyan területen kell vezelnünk, amely a védelem számára egyébként nem kedvező (helységekben, kis erdőparcellákban stb.). Kivételesen, kisebb viszonyok közt, a peremvonal mögött is berendezkedhetünk, hogy az ellenséget megtévesszük vagy törbecsaljuk. Ebben az esetben gondoskodjunk az előterep megfigyeléséről és tüzzel uralkodjunk felette.

A tüzelőállások (fészkek) és figyelőhelyek gondos elhelyezését és rejtését ellenőrizzük, hogy hézagnélküli figyelő- és tűzrendszert alkothassunk. A nehézfegyverek számára több váltóállás szükséges, hogy tűzfeladataikat az ellenség tűzhatása és a szomszédok helyzete követelte állásváltoztatás esetén is megoldhassák. Az előretolt és reteszállásokat védelmi tervünkbe illesszük.

A szemrevételezést és ellenőrzést a parancsnokok személyesen végezzék, miközben a feltűnést kerüljék, nehogy az ellenségnek eláruljuk tervünket. Ezért a védőállás környékéről a lakosságot távolítsuk el és közlekedésüket korlátozzuk, esetleg szüntessük be.

2. Tűzterv.

Az ellenség valószínű támadási irányának és a védőállás érzékeny részeinek (gyengéinek) figyelembevételével a helyszínen állapítsuk meg tűztervünket. Ez a zászlóaljparancsnokok feladata. Rejtett fegyverekről is gondoskodjunk.

A védelem gerincét alkotó géppuskák tüzeit golyószóró, gránátvető és aknavető tüzzel egészítsük ki, hogy az ellenséget legkésőbb a főellenállási vonal előtt

3—500 m távolságon feltartóztassuk (zárótűz). Nagyobb távolságra csak a külön kijelölt nehézfegyverek tüzeljenek, a puskások pedig 300 m-nél kisebb távolságra lövjenek.

A páncéltörő fegyverek és az egyéb nehézfegyverek tűzrendszerét egységesen szervezzük meg, mert csak így bírunk páncélosokkal kísért gyalogsági támadást szétzúzni.

3. Berendezkedés.

A szemrevételezett védőállást műszakilag rendezzük be. Az állások jó rejtése azonban fontosabb, mint az erősítés.

Lövészgödröt úgy ássunk, hogy páncélosok ellen is védjenek. Célszerűen 50—60 cm szélesek, 150 cm hosszúak és 150—170 cm mélyek legyenek. Nehézfegyvereink számára is hasonló tüzelőállást készítsünk.

Földhányások már messziről felismerhetők. A kiemelt földet szórjuk szét és egyenlítsük el. Ahol szükséges, összekötő- (futó-) árkokat kitérőkkel telepítsünk. Óvóhelyeket az emberek és lőszer számára, valamint latrinákat külön készítsünk.

Az uralkodó magaslatokon, útesomókön házakban létesített támpontokat önvédelemre is rendezzük be s lőszerrel, rádióval, élelemmel, itallal és kötszerrel lássuk el.

A műszaki munkát a *harcászati vezető* irányítása szerint a harcoló csapatokkal és munkaszolgálatosokkal (hadifoglyokkal) végeztessük. A műszaki csapat (csapatárkászok és utászok) csak külön szaktérmet kívánó feladatokkal bízható meg.

Minden védőállásban pontosan szervezzük meg az éjjeli támadások elhárítását mind annak időben való felfedezése, mind a fegyverek éjjeli elhárító tüze.

mind pedig a tartalékok éjjeli ellentámadása szempontjából.

4. *A védelem végrehajtása.*

Az *ellenség* minden felderített fészekre és élő célra, még egyenkint mozgó vagy mutatkozó alakra is tüzel. Ezért nappal és nyílt terepen különösebb ok nélkül ne mozogjunk.

Jól megszervezett és helyesen végrehajtott védelemben az ellenség arctámadásának össze kell omlania, csak arra vigyázzunk, hogy védőállásunkat meg ne kerülje vagy más módon ne kerüljön hátunkba (pl. ejtőernyősökkel vagy gyorscsapatokkal).

Az *ellenség*, ha tüzünk miatt nappal a főellenállási vonalunkat nem tudta megközelíteni, *sötétségben intéz vállalkozásokat vagy támadást ellenünk*. Ezt az oroszok igen gyakran megteszik. Az éjjeli harcban igen jól és szívósan harcolnak. Ebben az esetben az előterepen kell harcelőörseinknek vagy állásunkat megszálló csapatainknak az ellenséget feltartóztatniok, ha pedig az ellenségnek sikerült valahol tért nyernie, tartalékaink ellentámadásával kell az ellenséget visszavetnünk.

A századnak 1—2 szakasz, a zászlóaljnak általában 1 század tartaléka legyen géppuskás szakasszal.

Napokig tartó védelem esetén célszerű, ha a *küzdő csapatokat* a körülményekhez képest 3—4 naponként, a többieket 6—7 naponként a tartalékokkal váltjuk, hogy pihenhessenek és tisztálkodhassanak. A *harcelőörseket* 24 óránként váltsuk.

A csapatmozgásokat és felváltásokat sötétségben végezzük, miközben óvakodjunk a világitástól és zajtól.

A védőállás körletében idegeneket, még egyenruhát viselőket se tőrjünk. Ezeket tartóztassuk le vagy ha menekül, fogjuk el és kísértessük be.

A csapatok harckészültségén gondosan őrködjünk. A védőket az ellenség tűzhatása, vállalkozása, vagy éjjeli támadása ne rendítse meg és különösen ne keltsen riadalmat (pánikot) a szomszédoknál keletkezett harci zaj, vagy állásváltoztatás, mert annak helyrehozása nem a küzdők, hanem a tartalékok feladata.

A főellenállási vonalba betört ellenséget a tartalék vesse ki, fogja el, vagy semmisítse meg. A betört ellenség reteszelése (tűzzel) és a tartalék tűzlámogatása nélkülözhetetlen. Ha erre idő van, az ellentádt — éjjel is — be kell gyakorolni. A tart. pk-ának mindenkör pontosan tudnia kell feladatát és tájékozódva kell lennie a főellöv-ben folyó harc állásáról. Harckocsik az ellentámadásban kiváló eredménnyel alkalmazhatók. A főellenállás vonalát újra zárni kell.

5. Páncélosok támadásának elhárítása.

A páncélelhárítást a zászlóaljjon belül a páncéltörő fegyverek tervszerű beosztásával szervezzük meg; súllyal az elg. hk. tád-ra leginkább alkalmas területen. Az ellenséges páncélosok leküzdésére a legelzántabb harcosokat állítsuk sorompóba. A puskásokat acélmagvas és fényjelző (foszforos) töltényekkel, nyeles (időzített) és láng- (benzin) kézigránátokkal, lángszórókkal vagy köteges robbanó töltetekkel szereljük fel. Ezeket a lőrések, látrések és beszálló rések ellen, valamint a gyengébben páncélozott részek (aljzat, hátfalak, hernyótalpak láncai) ellen használjuk.

Az árkászok taposó aknákkal vagy elektromos (villamos) gyújtóval ellátott robbanó töltetekkel védekezhetnek eredményesen.

A többi (közvetlen páncélelhárításra nem rendelt) puskások és géppisztolyosok, továbbá a golyószórók, géppuskák, gránátvetők és aknavetők a páncélosokat

kísérő gyalogságra tüzeljenek, hogy őket a páncélosoktól elválasszák.

A nehézpuskásokat a küzdők körletében, a páncéltörő ágyút (37 mm) mögöttük és a hátsóbb (5 cm) lépcsőkben (hézagokban és szárnyakon) mélységben tagozva, a páncélos vadászt, mint mozgó tartalékot a veszélyeztetett helyeken, az üteget leghátul, esetleg egyes előretolt lövegeket a páncélos támadás irányában alkalmazzuk.

Közelharcban az ellenséges harcokocsira fölugorva, kézigránáttal és pisztollyal vagy szuronnyal küzdhetjük le a páncélos személyzetet. Nyeles vagy láng- (benzin) kézigránáttal a harcokocsi résein át felgyújtható. Zsákmányolt orosz gyújtópalackokkal sikeresen küzdhetünk (lásd 4. sz. segédletet).

Ellenséges tűz és aknavető (gránátvető) tűzben, vagy másirányú páncéltámadás esetén a nehézfegyverek tüzelőállásait tervszerűen változtassuk. A váltóállásokat ennek megfelelően lehetőleg készítsük elő.

Harcképtelenné vált ellenséges harcokocsi kiszálló személyzetét tűzzel és kézigránáttal küzdjük le tüzelőállásunkból (fedezékéből) és csak a páncélos veszély elmúltával küldjük ki harcjárőröket, lesállításban lévő golyószóró vagy géppuska tüzelőállásában, a harcokocsik átkutatására.

Az ellenséges harcokocsikat minél közelebb engedjük magunkhoz, annál biztosabban megsemmisíthetjük (100—200 m-ről).

Nagyobb ellenséges páncéltámadást színes füsttel vagy aknavető ködgránáttal jelezhetünk. Ha saját repülőink ellenséges páncéltámadást felismertek, *kékeslila* ledobó füstjellel adják tudtul csapatainknak. Hasonlóképpen célszerű a saját páncélosok hollétét (helyzetét) is előre megbeszélt színes füsttel jelezni.

Az ellenséges páncélosok további előretörését *akadályok* (úttorlaszok, aknák) gyors telepítésével

megakadályozhatjuk. Az arcvonalon ütött réseket pedig tartalékokkal reteszeljük.

Az orosz páncéltámadást igen sokszor felderítő harcokocsik vezetik be, amelyek védőállásuk (beásott pc. elhárító tüzellel rendelkező heörs, főellv.) előtt rejtőzve megállanak és távcsővel kutatják páncéltörő fegyvereinket. Ha gyanúsat nem látnak, óvatosan közelebb jönnek, amíg tüzet nem kapnak vagy aknára nem futnak.

Felfedezett és erős pc. elhárítással rendelkező védőállások (támpontok, véd-re berendezett községek) ellen sokszor a legnehezebb hk-k indulnak támadásra, amelyeknek pc. törő ágyúink tüze nem árt és lövegekkel 1—3 km. távolságból, rendszeresen hozzálátnak a felfedezhető fészkek, pc. törő fegyverek kilövéséhez. Ezzel órákat, néha (elszigetelt helyen lévő védők ellen) napokat is eltöltenek és csak azután rontanak rá — esetleg több oldalról is — a már leküzdöttnek hitt védőnek.

Ilyen esetben a tü. 10 cm. és nagyobb űrméretű lövegeinek találataitól remélhetünk eredményt. Védelmünket ha lehet már a hk. tád. alatt aknákkal egészítjük ki, egyébként pedig arra törekedjünk, hogy pc. törő fegyvereinket és élőerőinket a hk-k tü-i előkészítése alatt megóvjuk s a páncélosok rántörésénél közlrol, olyan részek ellen és olyan módon hassunk ellenük, amint azt előbb tárgyalt előkészületeink lehetővé teszik.

C) Különleges harcok.

1. *Helység harc.*

Az *ellenség* helység harcban ablakokból, háztetőkről, udvarokból és fákról tüzel, az utcákat és tereket pásztázza s zavar keltésére törekszik. A lövegeket és harcokocsikat az utcakereszteződéseknél és elágazások-

nál alkalmazza. Tüzérségével és aknavetőivel (gránátvetőivel) a hálás célokat lövi, hogy az így megrendített (törbeesalt) csapatokat szétszórja és a menekülőket megsemmisítse.

A helységbe való behatolás előtt nehézfegyverekkel foglaljunk lesállást és árkászokkal megerősített harcjárőrökkel kutassuk át az udvarokat és épületeket, valamint a vermeket és egyéb búvóhelyeket. A kerítéseken és kerteken keresztül, háztól-házig, vagy utcáról-utcára gyülekezzünk előre. Mihelyt ellenségre bukkanunk, jelezzük lövéssel vagy kézigránátrobantással, mert a jelzőtöltény nappal nem jól látszik.

Bekerítés esetén a legközelebbi udvaron vagy házban fészkelődjünk be s tartsunk ki, amíg segítség érkezik. A raj ezért maradjon együtt és elszigetelt helyzetben is tartson ki, vagy vágja keresztül magát, mert egyenkint vagy kis csoportokban való menekülés biztos halált jelent.

Mielőtt egy házba behatolunk, kézigránáttal és pisztollyal tüzeljünk, ha ellenséget sejtünk ott.

Sisakot és fegyvert viselő polgári ruhás ellenséget lettenérés esetén a helyszínen koncoljunk fel.

A helység közepébe harc közben nagyobb erővel ne hatoljunk be, mert fölösleges veszteséget szenvedhetünk.

A foglyok és a zsákmány gyűjtésével külön osztágot bizzunk meg és az erők zömével törjünk menetcélunk felé. Ha a helységnél meg kell állnunk, túlsó szegélyét műszakilag is zárjuk le (torlaszok, akadályok).

Az ellenséges műszaki zárat árkászok távolítsák el és a robbanóanyagot gyűjtsék össze.

2. *Erdei harc.*

Az oroszok az erdei harcban igen ügyesek és azt keresik is. Mind támadásban, mind védelemben szám-

talan cselvetést alkalmaznak. Meglepetésekre mindig számítanunk kell.

Erdőben kerüljük az utakat és a mélyégi vonalakot. Szárnyaink és hátunk erős biztosításáról gondoskodjunk. Rövid tűzharc után rohamozzunk. A fák koronáit is fürkésszük, hogy a vezetők az ellenség orvtámadásának ne essenek áldozatul.

Az erdő megtisztítását (átfésülését) laza csatárlánccal és mögötte több együttartott kisebb (raj, szakasz), tartalékkal végezzük.

Az erdő egyes részeinek átkutatása még nem jelenti azt, hogy az ellenség később ott nem jelenhet meg.

Erdőben egyenkint, vagy többedmagával megjelenő polgári ruhás egyének veszedelmesek. Ezért fogjuk el, motozzuk meg és vigyük őket magunkkal. Ha fegyver van náluk, a helyszínen koncoljuk fel őket.

Nagyobb kiterjedésű erdőben terepszakaszonkint nyomuljunk elő. Lőszert, kötszert és élelmet bőségesen vigyünk magunkkal. A rádiót nem nélkülözhetjük. Megfelelő meleg ruházatról (köpeny, sátorlap és télen pokróc) is gondoskodjunk. Halottainkat és a zsákmányolt fegyvereket szállítsuk hátra.

3. *Vállalkozások.*

Az *ellenség* polgári ruhás kémeket és rombolókat éjtszaka szokott áttenni. Ezek folyókon csónakokkal kelnek át. Kisebb-nagyobb fegyveres csoportok hangtalanul, század és zászlóalj erők tüzelőkészítéssel és tűztámogatással dolgoznak. Erdőkben, horhosokban vagy tanyákon húzódnak meg és onnan intéznek rajtaütéseket.

Az ellenség ellen a vállalkozásokat leghatásosabban sötétségben, erdőben vagy mozgásra kevésbé alkalmas (vizenyős, sziklás) terepen hajthatjuk végre.

Sötétségben legalább szakasz- vagy századerejű egyes harcsoportokat alkalmazunk. Az együtt tartott erőket lehetőleg magaslati vonulaton vagy egyéb terepvonalon vezessük. Rövid tűzrajtaütéssel és erőteljes rohammal rontunk az ellenség legközelebbi részére.

Közelharcban a parancsnok nevének kiáltásával ismerhetünk egymásra. Tüzelésünkkel vigyázzunk, hogy szomszédainkat ne veszélyeztessük.

Az ellenség magyar beszéde ne tévesszen meg bennünket.

Hollétünket előre megbeszélte, vagy külön elrendelt jelzőtöltényekkel jelenthetjük. Éjjeli vállalkozásnál a tájoló és a villanylámpát nem nélkülözhetjük. A megtett utat lépéssel és órával mérjük. Az irány tartását és az elért helyzetet térkép (útvázlat) alapján és idősebb lakosok megkérdezésével ellenőrizzük.

Átgázolható mocsaras területen vagy nehezen járható sziklákön, egymást segítve, nesztelenül közelítünk meg az ellenséget. Nehéz terepen magunkkal vitt deszkákkal vagy kötelekkel segítsünk. Folyókon gumicsónakokkal vagy ladikokkal keljün át. A rohamjárőrök együtt (csatárcsoportban) küzdjenek. A nehézfegyverek a hézagokban és a szárnyakon támogassanak.

Ha sikerült az ellenséget meglepnünk és helyi sikereket értünk le, a hátsóbb lépcsők megállás nélkül zárkózzanak föl, bővítsék ki a sikert és biztosítsák azt.

Merész vállalkozásokkal meglepő eredményeket érhetünk el és rendszerint kevés veszteséget szenvedünk.

A vállalkozó csapat parancsnokait és harcosait vlogassuk ki és jól szereljük fel. Merész, leleményes,

harcedzett és önfeláldozó honvédek önkéntes vállalkozását csak siker és dicsőség koronázhatja.

A titoktartásra ügyeljünk és jelenlétünket cigarettázással, köhögéssel és egyéb zajjal ne áruljuk el. A tüzet az utolsó pillanatban nyissuk meg. A lőszerrel takarékoskodjunk. Alkalmas rejtekhelyen napokig kitarthatunk és megfigyeléseinkkel értékes adatokat szolgáltatathatunk. Elszigetelt helyzetben hősiesen tartunk ki, amíg felszabadítanak.

A segítségünkre érkezőket célszerű nemzetiszínű zászlóval a kellő időben hollétünk felől tájékoztatni, hogy belénk ne tüzeljenek.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84709894

DR

